

Opschrift

Vergadering van 13 september 2023

Nummer: 2023_MV_00431

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Fourat Ben Chikha: Lokale gevolgen van het arrest van het Grondwettelijk Hof over het nieuwe inburgeringsdecreet

Raadslid(-leden):

Fourat Ben Chikha - Groen

Bevoegd: Astrid De Bruycker

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

In deze commissie bespraken we reeds meerdere dimensies van de gevolgen van het nieuwe inburgeringsdecreet op de concrete werking van de inburgeringstrajecten in Gent. Eén van de zaken die ik eerder bevraagde en waar we het eens over waren beste schepen, is onze kritische bedenkingen bij het betalend maken van de cursussen Maatschappelijke Oriëntatie en Nederlands 2de taal. Deze door de Vlaamse regering geplande maatregel creëert volgens ons extra drempels voor belangrijke basis-begeleiding van nieuwkomers in onze Stad. Een moeilijk te begrijpen maatregel.

Geheel terecht en begrijpelijk dan ook dat verschillende centra voor basiseducatie, het ACV en verenigingen zoals het Vlaams Netwerk tegen Armoede en Vluchtelingenwerk Vlaanderen bij het Grondwettelijk Hof bepalingen uit het nieuwe decreet, waaronder de regeling hoe cursussen NT2 betalend worden, aanhangig hebben gemaakt.

Recent volgde een uitspraak van het Grondwettelijk Hof in deze zaak, waarbij Het Grondwettelijk Hof stelt dat " het ongrondwettig is dat de verplichte inburgeraars worden uitgesloten van de vrijstellingen, verminderingen en terugbetaling van het inschrijvingsgeld voor het vormingspakket Nederlands tweede taal."

Een logische uitspraak en een opsteker wat ons betreft.

De zaak voor het Grondwettelijk Hof ging enkel over de retributies voor NT2 maar, deze voor de cursussen Maatschappelijke oriëntatie zijn op gelijkaardige wijze ingericht en dus nu mogelijks ook voorwerp van wijziging.

Deze vernieuwde regeling zou voor het eerst ingaan vanaf 1/9/2023. Door deze uitspraak zal er dus een wijziging van de regeling te verwachten zijn.

Allicht en hopelijk is tegen de datum van deze commissie, duidelijk hoe de Vlaams regering haar eerdere bepalingen zal schikken naar de uitspraak.

Aangezien onze fractie het erg belangrijk vindt dat wij als Stad nieuwe Gentenaars zoveel mogelijk kansen willen geven en ondersteunen in hun inspanningen om een nieuw leven uit te bouwen in Gent, heeft het al dan niet betalend zijn van deze cursussen impact op de budgetten die we hiervoor zelf in moeten zetten.

vandaar ook mijn vragen over de te verwachte impact van de wijziging van deze regeling op de specifieke Gentse situatie?

Vraag:

1. Hebben we ondertussen zicht op de gevolgen van deze uitspraak voor de verplichte inburgeraars? Hoe worden ze op de hoogte gebracht van deze wijzigingen?
2. Welke financiële gevolgen zal dit hebben voor de werking van Amal en voor de Stad/OCMW? Kan u dit toelichten voor zowel de regeling voor de cursussen NT2 als Maatschappelijke oriëntatie?
3. voorziet de schepen nog andere gevolgen van deze uitspraak?

Antwoord

Vanaf dag één heb ik me verzet tegen het betalend maken van inburgering. Mijn overtuiging is dat een extra financiële drempel de integratie belemmert en ertoe zal leiden dat nieuwkomers minder Nederlands zullen kunnen. Zeker in onze stad waar 80% van de nieuwkomers niet verplicht is om een inburgeringscursus te volgen. Het is opmerkelijk dat een Vlaamse regering die zo sterk de nadruk legt op het belang van Nederlands kennen, ooit dergelijke beslissingen heeft genomen.

Ik was dan ook blij dat we dankzij ons Gents lobbywerk bij minister Somers ten minste een aantal vrijstellingen konden bepleiten voor vrijwillige inburgeraars. Dat zijn nieuwkomers die niet wettelijk verplicht zijn om Nederlands te leren en maatschappelijke oriëntatie te volgen, maar daar dus vrijwillig wel voor kiezen omdat ze er het belang van inzien.

In juni besloot het Gentse college daarom ook om het inburgeringstraject te betalen voor alle potentiële inburgeraars die niet in aanmerking komen voor de Vlaamse vrijstellingen én het niet kunnen betalen. Meer concreet hebben we voorzien dat inburgeraars die recht hebben op verhoogde tegemoetkoming niet meer telkens individueel bij het OCMW moeten aankloppen, maar automatisch op gratis lessen Nederlands en Maatschappelijke Oriëntatie kunnen rekenen. Als stad kunnen we het ons niet veroorloven om deze groep in de steek te laten, want ze zullen hier blijven en zijn van groot belang voor onze gemeenschap, op onze werkvloeren, zoals scholen, kinderopvang, en meer. Het niet investeren in deze groep zou op lange termijn een aanzienlijk grotere maatschappelijke kost met zich meebrengen.

Ondertussen heeft het Grondwettelijk Hof in juli besloten dat de Vlaamse vrijstellingen voor vrijwillige inburgeraars ook moeten gelden voor verplichte inburgeraars. Ik ben daar zeer verheugd over. Het is opmerkelijk dat het Grondwettelijk Hof opnieuw heeft moeten ingrijpen en zelfs spreekt van discriminatie door de Vlaamse regering.

Voor Gent betekent dit in de praktijk dat de groep Gentse inburgeraars die recht hebben op verhoogde tegemoetkoming en waarvoor we als stad het inburgeringstraject zouden betalen, in

grote mate overlapt met de groepen die onder een Vlaamse vrijstellingscategorie vallen. Maar dit is niet helemaal het geval.

We zullen dus nog steeds tussenkomen voor die inburgeraars die niet onder de Vlaamse vrijstellingscategorieën vallen, maar wel recht hebben op verhoogde tegemoetkoming. Dit gaat zowel over verplichte als over vrijwillige inburgeraars, want in tegenstelling tot Vlaanderen maken we daar geen onderscheid in. We willen dat zo veel mogelijk nieuwkomers Nederlands leren en maatschappelijke oriëntatie volgen. Ongeacht vanwaar ze komen of wat hun financiële situatie is. Amal zal inburgeraars via reguliere kanalen informeren of ze vrijgesteld zijn of niet en of de stad financieel zal bijdragen. Dit gebeurt via intakegesprekken bij Amal, wervingsbrieven en de website.

De uitspraak van het Grondwettelijk Hof is dan wel een goed zaak is voor nieuwkomers en onze maatschappij; voor de agentschappen integratie en inburgering houdt dit wel een serieuze financiële opoffer in. Vlaanderen had namelijk besloten dat zij de inkomsten van maatschappelijke oriëntatie zouden mogen behouden, gezien het nieuwe decreet gepaard gaat met veel extra werk waarvoor geen extra budgetten kwamen. Dit was zeker geen overbodige luxe, aangezien de Vlaamse regering daar bovenop ook al besloot dat alle agentschappen vanaf 2024 recurrent 4,6% moeten besparen. Voor Amal betekent dit maar liefst een besparing van 228.000 euro. Als we dit combineren met het verlies aan inkomsten van maatschappelijke oriëntatie, loop dat gauw tot bijna het dubbele op.

Het is van cruciaal belang dat het verlies aan inkomsten bij Amal niet leidt tot een verminderd inburgeringstraject. Daarom zullen we op Vlaams niveau verder gesprekken voeren, samen met Atlas van Antwerpen, om dit probleem aan te kaarten. Een gesprek met minister Somers is trouwens al ingepland. Het is momenteel onduidelijk wat er op Vlaams niveau zal worden besloten over de inkomsten van NT2, en dit zal nader onderzocht moeten worden.

In conclusie, de toekomst van inburgering in onze stad is nog vol uitdagingen. In Gent zetten we ons in om de financiële drempels voor inburgeraars te verlagen en hun integratie te ondersteunen. We blijven ons inzetten voor een gemeenschap waarin alle nieuwkomers de kans krijgen om Nederlands te leren en volledig te participeren in onze samenleving, ongeacht hun financiële situatie. We hopen dat onze Gentse inspanningen anderen kunnen inspireren om soortgelijke initiatieven te ondernemen.
